

**Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIJ-170/11-J

Název právnické osoby:	Základní škola Pacov, náměstí Svobody 321, okres Pelhřimov
Sídlo:	náměstí Svobody 321, 395 01 Pacov
IČ:	75 000 474
Identifikátor:	600 061 442
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Josefem Seidlem, ředitelem právnické osoby
Zřizovatel:	město Pacov
Místo inspekční činnosti:	Španovského 319 a náměstí Svobody 321, Pacov
Termín inspekční činnosti:	21. a 22. březen 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem 394 žáků v oborech vzdělání Základní škola a 6 žáků v oborech vzdělání Pomocná škola a Základní škola speciální. Poslední dva obory základního vzdělání se ve škole vyučují od 20. 1. 2009, kdy se s právníckou osobou sloučila základní škola, jejíž činnost vykonávala příspěvková organizace Základní škola Pacov, Španovského 319. Na této adrese probíhá vzdělávání žáků formou skupinové integrace ve 2 třídách s upravenými vzdělávacími programy dosud.

Jedna z těchto tříd je zřízena pro žáky bývalé základní školy speciální. Vzdělává se v ní 6 žáků, z nichž 4 jsou vzděláváni podle vzdělávacího programu *Pomocná škola a přípravný stupeň pomocné školy, čj. 24 035/97-22, ve znění pozdějších úprav* (Pomocná škola), 1 žák se vzdělává podle školního vzdělávacího programu zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální.

Žáci mají zajištěno stravování ve školní jídelně Základní školy Pacov, Za Branou, okres Pelhřimov. Možnost navštěvovat školní družinu a školní klub zatím nevyužívají.

V době od poslední inspekční činnosti provedené v roce 2009 prošla budova ve Španovského ulici celkovou rekonstrukcí. Na základě výsledků předchozí inspekční činnosti přijal ředitel školy opatření a odstranil zjištěné nedostatky. Jedním z opatření bylo vytvoření školního vzdělávacího programu pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Tento program je vytvořen jako příloha *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem Strom*. Předmětem inspekční činnosti ale nebylo hodnocení jeho souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání

Při přijímání žáků ke vzdělávání škola postupoval ředitel dle platných zákonných ustanovení. Nedostatky zjištěné při přijímání žáků (chybějící doklady o přijetí k základnímu vzdělávání, písemné doporučení odborného lékaře, souhlas zákonného zástupce) vznikly ještě před sloučením škol. V té době byla do vzdělávacího programu Pomocná škola převedena žákyně s lehkým mentálním postižením, což je v rozporu s § 2 odst. 1 písm. b) školského zákona. Škola tuto skutečnost částečně kompenzuje tím, že žákyně pracuje podle individuálního vzdělávacího plánu, v němž některé předměty vycházejí ze vzdělávacího programu pro žáky s lehkým mentálním postižením.

Ke skupinové integraci ve třídách s upravenými vzdělávacími programy dal souhlas krajský úřad. O vzdělávací nabídce v nich škola téměř neinformuje.

Poradenské služby ve škole zajišťuje výchovná poradkyně a metodička prevence v rámci celého subjektu, některé jejich činnosti ve sledovaných oborech vzdělání supluje třídní učitelé, kteří se díky speciálně pedagogickému vzdělání lépe orientují v problematice. V zapojování žáků do všech aktivit školy jsou ještě rezervy, žáci se spíše pasivně účastní některých vybraných vzdělávacích akcí. Stále přetrvávají stereotypy plynoucí z předchozí samostatné působnosti subjektu, integrační proces je teprve v počátku.

Učební plán školního vzdělávacího programu je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem a v praxi je dodržován. Na základě analýzy potřeb žáků je do něj zařazen volitelný předmět Samoobslužné práce. Disponibilní časová dotace byla použita ve prospěch čtení, psaní, matematiky a přírodovědy. Učební plán vzdělávacího programu Pomocná škola není upraven dle požadavku Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

České republiky. Celková časová dotace je dodržena, ale nesouhlasí povinné časové dotace jednotlivých předmětů. Učební plán není rozpracován do ročníků.

Ve sledované třídě s upravenými vzdělávacími programy jsou zařazeni žáci více ročníků. Jsou zde vzděláváni žáci prvního i druhého stupně, čímž je porušen § 5 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

K výuce tělesné výchovy je k dispozici tělocvična Základní školy Za Branou, žáci sledovaných oborů vzdělání ji ale nenavštěvují. Je využívána relaxační místnost, která není z hlediska bezpečnosti žáků ideální (neupevněný koberec, nezakrytá topení apod.). V navštívené hodině tělesné výchovy navíc žáci cvičili v pantoflích. Jinak byla hodina z hlediska rozvoje osobnosti žáků vedena velmi dobře. Zvolené pohybové aktivity rozvíjely hybnost žáků, vedly ke správnému držení těla, rozvoji řeči, zlepšování nálady a podporovaly koncentraci pozornosti. V další navštívené hodině byla přínosná přítomnost asistentky pedagoga.

V průběhu vzdělávání byla rozvíjena osobnost žáků. Ti pracovali samostatně, ve skupinách podle ročníků v příznivé atmosféře a zdravém sociálním prostředí. Měli k dispozici učebnice, pracovní sešity a další učební materiál. Střídání činností, realizované jen v některých hodinách, přispívalo k udržení pozornosti žáků i jejich zájmu. Prostor ke zlepšení je v přípravě dalších výukových materiálů pro žáky, kteří již splnili požadovaný úkol a čekají na další aktivitu, neboť při střídání činností docházelo k časovým prodlevám.

Z funkčních gramotností byla rozvíjena zejména čtenářská a přírodovědná gramotnost. Čtenářské gramotnosti se škola věnuje různou měrou téměř ve všech vzdělávacích oblastech. Žáci se snaží pochopit obsah a význam textů, obrazových materiálů nebo symbolů a značek. Pro dosahování cílů v této oblasti používají učebnice, časopisy, jiné učební pomůcky a pracují s výpočetní technikou. Tímto učebním materiálem je vybavena i učebna, ve které žáci pracují. Při hospitační činnosti byla práce žáků zaměřena spíše na vlastní nácvik čtenářských dovedností, další aktivity podporující rozvoj čtenářské gramotnosti (např. reprodukce krátkého textu, vyprávění příběhu podle obrázků, rozhovory k obsahu textu) byly zařazeny v minimálním rozsahu.

Žáci dosahují v přírodovědné gramotnosti vyššího stupně úrovně než v oblasti čtenářství. Jsou zde více uplatňovány prakticky zaměřené činnosti a pracovní dovednosti. Žáci se učí pojmenovávat věci a děje nejen při výuce v učebně, ale i názorně v okolí školy a v přírodě, jsou organizovány výlety a exkurze. V této oblasti jsou zapojeni do celoškolského projektu *Zavedení EVVO do výuky na základní škole*. Střídáním činností žáků i vhodnou motivací byly v průběhu výuky rozvíjeny kompetence žáků vedoucí k podpoře přírodovědné gramotnosti.

Vzdělávání žáků je pravidelně monitorováno a vyhodnocováno v úzkém kolektivu vyučujících v oborech vzdělání základní školy speciální a na jednáních pedagogických rad. Komunikace se zákonnými zástupci žáků probíhá přirozeně při každodenním doprovodu žáků do školy. Nastavená pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou zpracována ve školním řádu, chybí zde však kritéria hodnocení.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program s platností od 1. 9. 2010 odpovídá velikosti i podmínkám školy a je orientován na podporu rozvoje osobnosti žáka. Při jeho srovnání s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní školy speciální bylo zjištěno, že není zcela v souladu. Je nutné doplnit zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení,

poznámky k učebnímu plánu a učební osnovy.

Řídící a kontrolní činnost ve škole provádí vedení školy. V náplni práce jedné z učitelek jsou kromě běžných činností souvisejících s výkonem práce učitelky i činnosti převážně administrativního charakteru a hlavní měrou tvorba ŠVP ZŠS.

Ve vnitřních dokumentech školy jsou podmínky, průběh a výsledky vzdělávání žáků základní školy speciální popsány a analyzovány částečně nebo nejsou aplikovány přímo na potřeby žáků této školy. Údaje o činnosti školy jsou vykazovány pravdivě.

V době inspekční činnosti vyučovali ve škole 3 učitelé s odbornou kvalifikací, 1 učitelka a asistentka pedagoga – obě bez odborné kvalifikace. Vzájemná zastupitelnost pedagogických pracovníků je zajištěna. Kritéria pro vyplácení nadtarifních složek platu jsou dána. Pedagogičtí pracovníci absolvovali další vzdělávání zejména v oblasti cizích jazyků a výpočetní techniky. Přimo ve škole jsou žákům k dispozici 3 počítače a učitelé mohou ve třídě používat notebook. V rámci rozvojového programu škola získala speciální výukové programy. Pro výuku i administrativu slouží tiskárna.

Škola nemá bezbariérový přístup, ale v případě potřeby má možnost zajistit schodolez. Ve třídě není větší prostor pro relaxaci, pro kterou jsou ale vhodné podmínky v relaxační místnosti vybavené částečně i pro pohybové činnosti. V rámci plnění vzdělávacího programu žáci mohou pracovat ve školní dílně a učebně výpočetní techniky základní školy, dále mají k dispozici velmi dobře vybavenou školní kuchyňku. Škola nezajišťuje pitný režim. I když jsou učitelé s rodiči téměř v každodenním kontaktu, v některých případech se návyky zdravého stravování žáků nedaří prosadit. Ve škole nebyly v posledních letech evidovány úrazy.

V roce 2010 škola hospodařila vedle finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a od zřizovatele také s účelově určenými finančními prostředky ze dvou rozvojových programů.

Zákonní zástupci žáků získávají informace o průběhu a výsledcích vzdělávání bezodkladně a úplně zejména prostřednictvím třídního učitele. Spolupráce s učiteli základní školy je spíše zprostředkovaná, mezičlánkem v jednání bývá také třídní učitel. Ve škole funguje žakovský parlament, ale mezi jeho zástupce nebyl žádný žák ze sledované třídy zařazen. Školská rada je pouze tříčlenná, zvolený rodič zastupuje i zákonné zástupce ze třídy s upraveným vzdělávacím programem. Školské radě byly ředitelem školy předloženy dokumenty v souladu s právním předpisem. Někteří žáci pokračují ve středním vzdělání na praktické škole s dvouletou přípravou nebo mohou po skončení základního vzdělávání navštěvovat denní stacionář. S těmito subjekty užší spolupráce navázaná není. Zřizovatel financoval rekonstrukci budovy sloužící ke vzdělávání sledovaných žáků, realizuje v obou základních školách ve městě evropský projekt a zodpovědně s nimi konzultoval koncepční záměry základního vzdělávání ve městě.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávání ve třídě s upravenými vzdělávacími programy probíhá v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a souhlasem krajského úřadu. Současný ředitel dodržuje právní normy týkající se přijímání žáků ke vzdělávání. Prostor ke zlepšení činnosti je v poskytování informací o vzdělávání ve třídách s upravenými vzdělávacími programy a v uplatňování zásady rovného přístupu ke vzdělání důslednějším zapojováním žáků do aktivit školy přiměřeně jejich vzdělávacím možnostem.

Při vzdělávání škola vytváří příjemné školní klima. Přestože se zde nevyskytují žádné úrazy, při výuce tělesné výchovy byla zaznamenána bezpečnostní rizika.

Materiální podmínky školy a výše finančních prostředků, se kterými právnická osoba hospodařila, byly dostačující pro realizaci vzdělávacího programu.

Výukové metody, vhodná motivace a respektování individuálních zvláštností přispívají k rozvoji osobnosti žáků.

Vzdělávací činnost školy částečně podporuje rozvoj funkčních gramotností žáků. Pozitivně jsou hodnoceny aktivity směřující k rozvoji přírodovědné gramotnosti.

Při inspekční činnosti byly zjištěny tyto nedostatky:

- a) Zpracovaný školní vzdělávací program není v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školy speciální, čímž došlo k porušení § 5 odst. 1 školského zákona.
- b) Ve sledované třídě s upravenými vzdělávacími programy jsou zařazeni žáci prvního i druhého stupně, čímž je porušen § 5 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb.
- c) Učební plán vzdělávacího programu Pomocná škola není upraven podle Rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání čj. 31042/2005-22 s platností od 1. 9. 2006
- d) Školní řád neobsahuje kritéria hodnocení žáků pro obory vzdělání základní školy speciální, čímž došlo k porušení § 14 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Lhůta pro odstranění nedostatků a) – c) je stanovena do 31. 8. 2011, pro odstranění nedostatku d) je lhůta do 30 dnů. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v kraji Vysočina, Mgr. Eva Kořínková, Štáflova 2003, 580 02 Havlíčkův Brod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v kraji Vysočina, Mgr. Eva Kořínková, Štáflova 2003, 580 02 Havlíčkův Brod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.j@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v České školní inspekci, Inspektorátu v kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorkav. r.

Hana Štefánková, školní inspektorkav. r.

V Havlíčkově Brodě 11. dubna 2011

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Josef Seidl, ředitel právnické osobyv. r.

V Pacově 14. 4. 2011

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.